

gemeente **Oosterhout**

NOTA VOOR DE RAAD

Datum: 13 augustus 2018	Nummer raadsnota: BI.0180354
Onderwerp: Zienswijze op Economische Ambities Regio West-Brabant	

Portefeuillehouder: Van der Helm	Bijlagen: 1. Brief RWB Economische Ambitie 2. EBWB Koersdocument Economische Ambitie West-Brabant 3. Analyse Tordoir & Ambitiedocument West-Brabant	Ter inzage: 1.
--	---	--------------------------

Voorstel:

1. In te stemmen met de concept-zienswijze richting de RWB over de economische ambitie West-Brabant.

Samenvatting

In 2017 is er opnieuw vormgegeven aan de regionale samenwerking West-Brabant met het document 'Samen Sterk aan Werk'. Onderdeel hiervan is dat de triple helix-samenwerking (overheid, ondernemers, onderwijs) eens per vier jaar de economische ambitie voor West-Brabant vaststellen. Die ambities liggen nu voor op basis van een analyse door Tordoir. Aan de gemeente wordt gevraagd om een zienswijze in te dienen op deze economische ambities.

Het college stelt een concept-zienswijze voor waarin de algemene koers van de triple helix onderschreven wordt, maar waarbij er ook gevraagd wordt om een concrete uitwerking en het maken van keuzes. Aan uw raad wordt gevraagd om in te stemmen met deze concept-zienswijze.

Wat willen we bereiken?

Als Oosterhout hebben we stevige economische ambities, we willen blijven groeien en werkgelegenheid behouden. Later komt uw raad nog te spreken over het programma Economie & Arbeidsmarkt voor Oosterhout. Om bedrijven te behouden en nieuwe bedrijven aan te trekken is een goed vestigingsklimaat en een goed imago van belang en dat stopt niet bij de gemeentegrenzen. Om die reden werkt Oosterhout samen met 18 andere gemeenten samen in de Regio West-Brabant. Door regionale afstemming en gezamenlijke promotie en lobby kunnen wij onze lokale economische doelen beter bereiken. Wij richten ons daarbij op de sectoren waarvan uit analyses van Tordoir en Midsized Brabant blijkt dat het onze sterke sectoren zijn. Deze zijn ook zo beschreven in onze Toekomstvisie. Het gaat hierbij dan om onze logistieke hotspot, onze ontwikkeling op (agri)food en 'grijze' biobased (chemicals), alsook het versterken van onze kansrijke MKB'ers en Oosterhout als locatie voor zakelijke dienstverlening.

Om de regionale economie te versterken is er een samenwerking op gang gekomen van onderwijs, ondernemers en de overheid. Zij komen samen in de Economic Board West-Brabant (EBWB) en stellen vierjaarlijks een economisch ambitieprogramma vast. Dit jaar is dat voor het eerst het geval.

Door middel van de voorgestelde reactie op het ambitiedocument willen we de economische ambities aanscherpen en tegelijkertijd de uitgangspunten die de RWB hanteert bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma scherp afbakenen. Zowel uw raad als ons college heeft eerder al aangegeven dat de RWB zich moet richten op de kerntaken en de activiteiten daarvoor binnen de huidige gemeentelijke bijdrage moet verrichten. Dat bekrachtigen wij nog een keer in de voorgestelde reactie.

Wat gaan we daarvoor doen?

De EBWB heeft professor Pieter Tordoir gevraagd om een analyse te maken van de economie in West-Brabant en daarbij sterktes en zwaktes in beeld te brengen. Op basis daarvan heeft de EBWB een koersdocument opgesteld. De RWB vertegenwoordigt de overheid in de EBWB en legt dit koersdocument nu voor aan de deelnemende gemeenten. Het Strategisch Beraad (dagelijks bestuur van de RWB) heeft op basis van het koersdocument een aantal constatering en besluiten genomen waar nu een reactie op gevraagd wordt. Wij stellen uw raad voor om onderstaande reactie naar de RWB te sturen:

“Wij hebben kennis genomen van de Economische ambitie zoals die door de EBWB geformuleerd zijn en uw constatering/besluiten naar aanleiding daarvan. Op voorhand willen wij graag stellen dat het goed is om te zien dat ondernemers, onderwijs en de overheid de handen ineen slaan om de grote economische potentie die West-Brabant heeft waar te maken. Verschillende analyses, zoals ook in ‘Samen sterk voor Werk’ al beschreven, geven een eenduidig beeld van de sterktes en uitdagingen voor de economie in onze regio. Ook vanuit de gemeente Oosterhout zien wij het belang van regionale economische samenwerking in en willen wij daar graag aan bijdragen. In deze zienswijze zullen wij eerst algemeen regeren op de voorliggende documenten en vervolgens nog specifiek reageren op de constatering/besluiten van het Strategisch Beraad.

Van het ambitiedocument hadden wij de verwachting dat hier een heldere lijn beschreven zou worden, met concrete en onderbouwde keuzes. In het voorliggende ambitiedocument missen wij die duidelijke richting echter. Met de wetenschappelijke analyse is niets mis, maar het koersdocument lijkt een samenvatting van die analyse.

Wij missen een duiding van wat de ambitie betekent voor te maken keuzes. Gaan we onverkort op de huidige weg door of gaan we als regio andere prioriteiten stellen? We missen in het ambitiedocument ook onderbouwing over hoe een koers de geschetste bedreigingen aanpakt, hoe helpt de koers bijvoorbeeld bij het verleggen van de aandacht naar de opkomende bedrijven?

Doordat het ambitiedocument dicht bij de analyse van de bestaande situatie blijft is voor ons ook lastig om te bepalen waar we nu ‘ja’ tegen zeggen als we instemmen met dit ambitiedocument. Dat we regionaal willen samenwerken met ondernemers en het onderwijs staat voorop, maar als gemeente Oosterhout willen we graag concreet aan de slag om de economische kracht van de regio te versterken. Daar is wel een duidelijke koers voor nodig, op basis waarvan realistische doelstellingen en concrete plannen opgesteld kunnen worden.

In de constatering van het Strategisch Beraad missen wij nog het uitgangspunt dat de huidige bijdrage van de gemeenten aan de RWB leidend is bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Op basis van dit ambitiedocument zien wij geen aanleiding om een verhogen van de bijdrage door gemeenten te overwegen. Bij de uitwerking van de opties voor een cofinancieringsfonds geven wij op voorhand aan dat cofinanciering pas aan de orde kan zijn als de voorstellen aan scherpe, van te voren vastgestelde, voorwaarden voldoen.

Reactie op constatering/besluiten Strategisch Beraad

U vraagt in uw begeleidende brief concreet om te reageren op de constatering/besluiten van het Strategisch Beraad. Enkele punten daarvan zijn niet eenduidig te lezen, vandaar dat wij daar eerst onze interpretatie schetsen.

- a. *De economische ambitie van de EBWB wordt onderschreven.*

Zoals hierboven aangegeven missen wij richting en keuzes in de economische ambities. Het is voor ons dan ook de vraag waar we nu 'ja' tegen kunnen zeggen. Wij willen graag een economische ambitie onderschrijven, maar hebben om dat te kunnen doen wel een aanscherping van de ambitie nodig.

- b. De samenwerking van de 19 gemeenten focust op het versterken van het economisch vestigingsklimaat. Dit gebeurt vanuit de vier pijlers economie, arbeidsmarkt, ruimte en mobiliteit.*

De RWB is momenteel nog aan het doorontwikkelen, het is dan ook goed om te zien dat het Strategisch Beraad op basis van het ambitiesdocument constateert dat de keuze voor de kerntaken van de RWB nog steeds overeind staan. Wij zien in het ambitiesdocument ook geen enkele noodzaak om als RWB, of REWIN, andere taken dan de vastgestelde kerntaken op te pakken.

- c. RWB werkt via EBWB samen met kennisinstellingen en bedrijfsleven.*

Deze triple helix-samenwerking komt voort uit het vorig jaar vastgestelde document 'Samen Sterk voor Werk' en wij onderschrijven deze samenwerking dan ook. Wel vragen wij ons af welke rol er voor de EBWB is weggelegd de komende jaren. Vanuit onze optiek is de rol van de EBWB om de samenhang tussen de verschillende uitvoeringsprogramma's te bewaken en te zorgen voor verbinding tussen de verschillende partners.

- d. De economische speerpuntsectoren zijn: (1) agrofood/biobased economy, (2) high tech maintenance, (3) logistiek (smart logistics) en (4) kennisdiensten en de creatieve sector. De positie van (5) vrijetijdseconomie wordt nader onderzocht.*

West-Brabant kent een aantal sterke economische sectoren die ook in het koersdocument benoemd worden. De speerpuntsector 'kennisdiensten en creatieve sector' is een nieuw element daarin, maar daar ligt inderdaad een onderscheidend vermogen voor Breda binnen onze regio. Al in het huidige economische beleid is er in de regio afgesproken dat de kennisdiensten bij Breda, en Oosterhout, thuis horen, mede om die reden geven de andere gemeenten ook bijna geen nieuwe kantorenlocaties uit. Daarnaast missen wij binnen agrofood/biobased economy de aandacht voor de 'grijze' biobased, ofwel de chemicals. Toirdoir stipt deze kort aan in zijn analyse, maar deze zien wij graag terug bij de ambities.

Als Oosterhout voelen wij ons met name thuis bij de speerpuntsectoren Logistiek en (Agri)Food, terwijl wij ook een kansrijk MKB hebben. Met name het MKB past in de analyse van Tordoir en het ambitiesdocument omdat in het MKB de grootste kans op verslimmen, verbinden en verduurzamen te vinden is. Wat ons betreft hoort het MKB dan ook een duidelijke plaats te krijgen in de economische ambities.

- e. De basis voor deze sectoren moet verbreed worden om in de toekomst verzekerd te zijn van voldoende economische slagkracht en werkgelegenheid. Door voldoende massa kunnen we de noodzakelijke verslimming en verduurzaming van deze sectoren realiseren. Deze brede basis slaagt alleen als we in staat zijn ons te verbinden met anderen over onze eigen regionale grenzen heen.*

Wij lezen het verbreden van de basis als het aantrekken van meer bedrijvigheid op deze sectoren. In het ambitiesdocument missen wij echter welke keuzes er voor gaan zorgen dat dit gerealiseerd kan worden. Daarnaast geeft het Strategisch Beraad aan dat het de ambitie is om economisch krachtig te blijven met voldoende werkgelegenheid, maar wij missen daarbij een ambitie op de uitdaging om ook te zorgen voor voldoende geschikt personeel.

Er wordt door het Strategisch Beraad ook gesproken over verbinden en over de regionale grenzen heen kijken. In dat kader is het opvallend dat de relatie met de regio Hart van Brabant niet gemaakt wordt. West Brabant en Hart van Brabant hebben vorig jaar een gezamenlijke ruimtelijke economische agenda (REA) opgesteld. Sindsdien zoeken de regio's elkaar makkelijker op, zoals nu bij de Regiodeal, wat goed is omdat die samenwerking steeds belangrijker wordt. Wij hadden hier graag meer aandacht voor gezien, omdat deze samenwerking bij kan dragen aan de gewenste cross-overs.

- f. Voor een toekomstvaste economische groei is het nodig om te verbinden, te verslimmen en te verduurzamen. West-Brabant wordt daarmee de hub voor vernieuwend ondernemerschap.*

Deze termen zijn nog algemeen gesteld, wij hebben behoefte aan een scherpe definitie over wat dit betekent voor het te voeren beleid. Mede daarom hebben wij hierboven al aangegeven dat werken aan een duurzame arbeidsmarkt ook een plek moet krijgen binnen de economische ambities.

- g. Na de zomer wordt het ambitiedocument vertaald in een uitvoeringsprogramma, waarin concrete resultaten en een beperkt aantal icoonprojecten worden benoemd. REWIN en RWB nemen hierbij het voortouw en betrekken bij de totstandkoming regionale partners.*
- h. Voor het overheidsdeel in dit uitvoeringsprogramma (RWB-pijlers: economie, mobiliteit, ruimte en arbeidsmarkt) worden de colleges nauw betrokken en wordt aan de gemeenteraden de ruimte gegeven om hierop te reageren.*

Het is goed dat de ambities niet alleen op papier blijven, maar ook concreet gemaakt worden. Waar wij wel behoefte aan hebben is een analyse vanuit het Strategisch Beraad wat de economische ambitie nu in algemene zin betekent voor de deelnemende gemeenten. Die analyse missen wij in uw begeleidende brief. Daarnaast zijn wij benieuwd hoe de deelnemende gemeenten betrokken worden bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma, dus al voor de besluitvorming. In de nieuwe rol van de RWB ligt de beleidsvorming namelijk bij de deelnemende gemeenten. Ook vragen wij aandacht voor het betrokken houden van de raden bij de economische ambities en het werk van de EBWB. Wij willen niet dat met de komst van de EBWB de raad verder op afstand komt bij de regionale samenwerking.

- i. De economische ambitie vraagt om extra middelen en een actieve lobby bij provincie, Rijk en Europa. Als de regio aanspraak wil maken op externe middelen, dan zal er sprake moeten zijn van voldoende cofinanciering. De opties hiervoor zullen worden onderzocht, gelijktijdig met het uitvoeringsprogramma.*

Hoewel wij het uitgangspunt onderschrijven dat cofinanciering een instrument kan zijn om meer fondsen vanuit de provincie, het Rijk of de Europese Unie binnen te halen voor West-Brabant, wachten wij de uitwerking van de opties af voordat wij een standpunt innemen over het cofinancieringsfonds.

Concluderend zijn wij blij dat ondernemers, onderwijs en overheid elkaar weten te vinden en dat de analyse van de situatie en de uitdagingen en kansen voor de regio gedeeld worden. Echter hadden wij een duidelijkere richting en keuzes verwacht, evenals een explicietere analyse door het Strategisch Beraad over wat het ambitiedocument voor de overheid, en daarmee de deelnemende gemeenten kan gaan betekenen. Zonder die analyse wordt het voor ons lastig om ons volledig achter de ambitie te scharen, terwijl wij dat vanwege het belang van de regionale economische samenwerking wel graag zouden willen.”

Wat mag het kosten?

Niet van toepassing

Op welke manier is/wordt vormgegeven aan burgerparticipatie?

Niet van toepassing

Nummer: BI.0180354

DE RAAD VAN DE GEMEENTE OOSTERHOUT;

Gezien artikel 9, lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant;

Gelezen het voorstel van het college van 28 augustus 2018;

BESLUIT:

In te stemmen met de concept-zienswijze richting de RWB over de economische ambitie West-Brabant.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25 september 2018.

DE RAAD VOORNOEMD,

, voorzitter

, griffier